

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2022-11-05

Arbetsblad

av Silja Levander

Sanalista

Professori kertoo Ruotsissa puhutun suomen vaiheista

vaihe	<i>fas</i>
kiusata	<i>mobba</i>
aikuisiässä	<i>i vuxen ålder</i>
väitöskirja	<i>doktorsavhandling</i>
ruotsinsuomi	<i>sverigefinska (språket)</i>
viitata	<i>hänvisa</i>
kielteinen	<i>negativ</i>
kehitys	<i>utveckling</i>
pätevä	<i>kompetent, behörig, passande</i>
heittää romukoppaan	<i>skrota</i>
ääripää	<i>ytterlighet, extremitet</i>
jatkumo	<i>kontinuum, fortlöpande sammanhang</i>
jokapäiväinen	<i>daglig, alldaglig</i>
yhteys	<i>sammanhang, samband</i>
virallistaa	<i>formalisera</i>
kielenvaihto	<i>byte av språk</i>
taantua	<i>förfalla till, degenerera</i>
edellytys	<i>förutsättning</i>

Nuorisojärjestö rohkaisee käyttämään omaa kieltä

Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto	<i>Sverigefinska Ungdomsförbundet</i>
päätös	<i>beslut</i>
edistää	<i>främja</i>
puheenjohtajuuskausi	<i>ordförandeskap</i>
asema	<i>ställning, status</i>
vähemmistö	<i>minoritet</i>
yhteiskunnallinen	<i>samhällelig, social</i>
sukupolvi	<i>generation</i>
sekoittaa	<i>blanda</i>
kelpuuttaa, hyväksyä	<i>godkänna</i>

Kysymykset

Professori kertoo Ruotsissa puhutun suomen vaiheista

1. Mikä asia Jarmo Lainiosta ei pidä paikkaansa?

- a. Hän on ruotsin kielen professori.
- b. Hän lähes unohti suomen kielen kouluikässään.
- c. Hän on ruotsinsuomalainen.

2. Kerro lyhyesti Lainion identiteetin vaiheista.

3. Millä eri tavoilla ruotsinsuomea on kuvailtu Lainion väitöskirjan aikoihin? Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.

- a. heikkoa ja huonoa kieltä
- b. monipuolista suomea
- c. identiteetin kannalta hyvä kieli

4. Mitä 1990-luvulla haluttiin?

- a. panostaa ruotsinsuomeen
- b. yhdistää ruotsinsuomi meänkielen kanssa
- c. hylätä koko ruotsinsuomi

5. Mitä eräs opettaja pyrki tekemään?

- a. Opettamaan lasten käyttämää ruotsinsuomea koulussa.
- b. Aloittamaan aikuisille suunnatun ruotsinsuomen kurssin.

c. Saamaan ruotsinsuomalaiset oppilaat pelkästään ruotsinkielisiksi.

6. Miten vanhemmat suhtautuivat opettajan yritykseen?

a. myönteisesti

b. kielteisesti

c. neutraalisti

7. Minkälainen on ruotsinsuomen tämänhetkinen tilanne ja tulevaisuuden näkymä?

a) Pohdi, miten itse käytät suomen kieltä ja kutsuisitko kieltäsi ruotsinsuomeksi.

b) Tutki, millä ruotsinkielisillä sanoilla ei ole suomenkielistä vastinetta, tai toisin päin. Ruotsinsuomalaisia termejä löytyy esimerkiksi täältä:

<https://sverigesradio.se/artikel/ehdota-meille-vuoden-2022-ruotsinsuomalaista-sanaa>

Nuorisojärjestö rohkaisee käyttämään omaa kieltä

I. Täydennä aukot: Emma Iso-Herranen on Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liiton _____, joka on _____ omasta suomestaan.

a. pääsihteeri, ylpeä

b. puheenjohtaja, iloinen

c. puheenjohtaja, ylpeä

2. Iso-Herranen on erityisen tyytyväinen siihen, että...
- a. ...hän pystyy nopeasti korjaamaan kielivirheet.
 - b. ...hän uskaltaa puhua suomea myös yleisön edessä.
 - c. ...hän ymmärtää erityyppisiä tapoja puhua suomea.

3. Mitä Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto tekee?

4. Mikä viesti Iso-Herrasella on ruotsinsuomalaisten vanhemmille sukupolville?

- a. Heidän tulisi hyväksyä suomen ja ruotsin sekoittelu.
- b. Heidän pitäisi opettaa nuoremmalle polvelle suomea.
- c. Heillä on valtaa nostaa ruotsinsuomen asemaa yhteiskunnassa

5. Iso-Herrasen mukaan ruotsinsuomi kehittyy, kun nuoret...

- a. ...uskaltavat rohkeasti puhua omaa kieltään.
- b. ...ottavat mallia vanhemmistaan.
- c. ...panostavat suomenkieliseen kirjallisuuteen.

a) Pohdi, mikä mielestäsi on kielen tärkein tehtävä.

b) Pohdi, mitä kieltä tai kieliä itse käytät päivittäin ja miten ympärilläsi suhtaudutaan siihen.

Vastaukset

Professori kertoo Ruotsissa puhutun suomen vaiheista

1. A
2. *Hän panosti ruotsalaisuuteen kiusaamisen takia, mutta aikuisiällä opetteli taas suomea ja jopa väitteli aiheesta.*
3. A, B ja C
4. C
5. A
6. B
7. *Ruotsinsuomea käytetään sekä virallisesti että arjessa. Sen virallistaminen omaksi kielekseen on kuitenkin kaukana ja sen käyttö vähenee kielenvaihdon tieltä.*

★ [omaa pohdiskelua ...]

Nuorisojärjestö rohkaisee käyttämään omaa kieltä

1. C
2. B
3. *Edistää suomen kieltä ja kulttuuria Ruotsin lasten ja nuorten parissa.*
4. A
5. A

★ [omaa pohdiskelua...]